

Lån & Spar

Renter, gebyrer, ÅOP?

Bankverdenen er fuld af begreber. Vi har lavet en liste med de mest almindelige, som du kan bruge som opslagsliste.

Budget

Oversigt over dine indtægter og udgifter. Et budget viser dig, hvor mange penge du får eller tjener om måneden, og hvor mange af dem du skal bruge på regninger. Det du har tilovers hver måned, når de faste regninger er betalt, er dit rådighedsbeløb.

EKSEMPEL: Jeg får 1.700 kr. ind på min lønkonto hver måned. Mit budget viser, at de 1.000 kr. skal bruges til at betale regninger med. Jeg har altså 700 kr., som jeg selv bestemmer over og kan bruge til ting som mad, tøj, rejser, gaver og byture.

Forbrug

Alt det du bruger penge på. Både det, der skal betales fast hver måned, og det du selv vælger at købe.

EKSEMPEL: Jeg bruger 3.500 kr. til husleje, mobiltelefon og transport pr. måned. Og 2.500 kr. på mad, tøj, gaver, byture og forskellige småting. Mit forbrug er 6.000 kr. om måneden.

Gebyr

Beløb du betaler til banken, når du har brugt en service. Det kan være, når du har fået et lån, betalt et girokort fra din bankkonto eller brugt dit MasterCard eller Visa/Dankort i en webshop. Du betaler også gebyr, hvis du har minus på din konto.

EKSEMPEL: Jeg betalte 2.500 kr. i gebyr for et nyt boliglån. Det koster 5 kr. i gebyr at betale et girokort via min bankkonto. Det koster 0,1 % af beløbet i gebyr at bruge mit betalingskort i udlandet.

Gæld

De penge du skylder andre. Det kan være penge, du har lånt i banken, af dine forældre eller af en ven. Det du mangler at betale for ting, du har købt på afbetaling, hører også med til din gæld.

EKSEMPEL: Jeg har et boliglån på 100.000 kr., SU-lån for 20.000 kr. og mangler at betale to afdrag på 500 kr. for min cykel. Min samlede gæld er 121.000 kr.

Indlån

De penge du har i banken. Hvis du har en konto, som din løn/SU-bliver sat ind på, og en anden konto hvor du sparer sammen til større ting, er dit samlede indlån de penge der står på løn/SU-kontoen plus de penge, du har sparet sammen.

EKSEMPEL: Jeg har 4.500 kr. på min løn/SU-konto og 8.000 kr. på min opsparingskonto. Mit samlede indlån er 12.500 kr.

Indtægt

De penge du får eller tjener selv. Det kan være lommepenge, SU eller løn fra et fritidsjob. Indtægter er det modsatte af udgifter.

EKSEMPEL: Hver måned får jeg 1.200 kr. ind på bankkontoen fra mit job. Jeg får også 500 kr. i lommepenge. Min indtægt er 1.700 kr. om måneden.

Kassekredit

Aftale med banken om at du må have et minus på din konto, op til et bestemt beløb, i en begrænset periode. Kassekreditten kan bruges, hvis du skal betale noget på et bestemt tidspunkt, men først får pengene lidt senere.

EKSEMPEL: Lige nu er der kun 500 kr. på min konto, men jeg skal bruge 3.000 kr. til at betale studieboøger med. Jeg bruger 2.500 kr. fra kassekreditten og betaler dem tilbage, når jeg får løn næste gang.

Lån

Penge du låner af banken, og som skal betales tilbage i løbet af en bestemt periode. Du får at vide på forhånd, hvor meget du betaler tilbage af lånet hver måned. Men husk, det koster noget, at låne penge i banken. Det koster et gebyr, som er betaling til banken for arbejdet med at lave lånet. Og du skal betale renter, som er en procent-del af de penge, du har lånt.

EKSEMPEL: Jeg manglede pengene til at købe en andelslejlighed, da jeg flyttede hjemmefra. Jeg talte med banken og fik et boliglån på 50.000 kr.

Mobilbank

Det samme som Netbank - bare på mobilen.

Netbank

Selvbetjening via computer, tablet (fx iPad) eller mobiltelefon. I stedet for at gå ned i banken, kan du selv betale regninger, flytte penge fra en konto til en anden og tjekke din saldo, når du logger på din netbank.

EKSEMPEL: Jeg bruger min netbank til alt det, jeg selv nemt kan klare, men ringer til min bankrådgiver eller aftaler et møde, hvis jeg skal have et godt råd om min økonomi.

Rente

Renter regnes i procent, og selvom det måske lyder lidt mærkeligt, kan man sige, at renter er prisen for penge. Når du har penge på din konto (det der også hedder indlån), får du renter af banken. Når du skylder penge til banken, fordi du har et lån eller en kassekredit, betaler du renter.

EKSEMPEL: Jeg har sat 1.000 kr. ind på min konto og får 2 % i rente om året. Efter et år står der 1.020 kr. på kontoen. Jeg har lånt 5.000 kr. og betaler 5 % i rente om året. Efter et år, skylder jeg banken 5.250 kr.

Rådighedsbeløb

De penge du har tilbage hver måned, når alle faste udgifter er betalt.

EKSEMPEL: Jeg får i alt 12.000 kr. ind på bankkontoen i løn og SU hver måned. Jeg har faste udgifter, til husleje, mobiltelefon og transport, for 8.000 kr., så mit rådighedsbeløb er 4.000 kr. om måneden.

Saldo

Det beløb som står på en konto.

EKSEMPEL: Jeg har sat 5.000 kr. ind på min konto og hævet 1.000 kr. Nu er saldoen 4.000 kr.

Udgift

Det du skal betale. Faste udgifter er alt det, der skal betales fast hver måned. De udgifter, der er forskellige hver måned (fordi du selv bestemmer, hvor mange penge du bruger), kalder man variable. Udgifter er det modsatte af indtægter.

EKSEMPEL: Jeg betaler 2.500 kr. i husleje, 100 kr. i mobilabonnement og 350 kr. for mit togkort. Mine faste udgifter er 2.950 kr. om måneden.

Udlån

De penge du skylder banken. Hvis du har et boliglån og en kassekredit, er dit samlede udlån de penge, du mangler at betale tilbage på lånet, plus det beløb du har trukket på kassekreditten.

EKSEMPEL: Jeg har et boliglån på 50.000 kr. og har brugt 2.000 kr. af min kassekredit. Mit samlede udlån er 52.000 kr.

ÅOP

Forkortelse for Årlige Omkostninger i Procent. ÅOP fortæller dig, hvad du skal betale for et lån, når alle udgifter er regnet med. Det vil sige prisen inklusiv hvad det koster at oprette lånet, andre gebyrer og afgifter (hvis der er nogen) og renter.

EKSEMPEL: Jeg sammenlignede ÅOP på boliglån i forskellige banker for at finde ud af, hvor det var billigst at låne, når man tæller renter og alle omkostninger med.